

ایلوپنہ خاتیا

2 میکوپنہ

افسانہ: سیجا

(غمخوار حیات)

غزل: افضل مراد

3 میکوپنہ

سفر نامہ: قلات آن اسلام آباد اسکان (2)

(صادق بلوچ)

غزل: زبیر درویش

4 میکوپنہ

جاچ: سوز ہائل وای شے مرید

(امد مل سمج)

5 میکوپنہ

افسانہ: جھوٹیک اس نے کن

(سراج شین)

6 میکوپنہ

ناول: دھول انا تو اور 5

(ابرار برکت)

7 میکوپنہ

جاچ: افضل مرادنا ”دروشم 2“ اسے جاچ اس

(شمس شاہوانی)

8 میکوپنہ

افسانہ: پوسکن آسج

(سلیمان لائق / حمید عزیز آبادی)

ہفتگی

All About #Brahui

کوئٹہ

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

تالار

ادب، ادیب و اس

(شوگال)

ساڑی دور سائنس نا خونمداری نا دور پاننگک، ولے پدتموک راج آتیی سائنس انا جوان یا فاندہ کی گڑا تیان زیت گندہ و نشان ترک آسج آن فاندہ ہر فنگ انگ ء۔ سیاہی مرے یا ادبی، یا راجی سر حال اک مریر، کل انا رداٹ خاص وڑاٹ سوشل میڈیا ء پراگندہ ہی تے کن کاریم اٹ اٹنگک۔ و سوشل میڈیا غا گیشتری فیک آئی ڈی تیان پراگندہ بیک تالان کنگرہ، ولے دن ہم اف کہ سوشل میڈیا ء بیہ پراگندہ ہی تے کن کاریم اٹ اٹنگک، بلکن جوان غنوش ہم موئی ہنگ ائی ء، داغتیان ہم بھاز اک منگ کیک کہ فیک آئی ڈی مریر، ولے اوفا نوش آتیی جس ہم ارے و فکر فلسفہ ہم ارے، ہنداغتیان اسٹ اس دا ہم ارے، ودا نوش ء سوشل میڈیا فیس بک نا وال اسے آن ہلنگ نے ”..... فلسفہ نا گریفوک آنچر نا سوب آن فلسفہ نا سچ ء راج ائی ہندن شریدہ کنگا نے کہ گیشتری طالب علم اک فلسفہ ء اکیڈمی نکسا ہم اوڑان تینے پانا د کیرہ۔ لائبریری تیی فلسفہ نا سیکشن / سچ آتیا دوز تو لوک ختنگک، اہن ہرس تو اینو پک لائبریری تیی ادب دتارخ نا سچ ء ہم خورہ ہر فینے۔ لائبریری ک تینا اصل مستخ ء گو ہانو، اوڑے

ہینکاروشونکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیبل روڈ کوسٹخان ہینک کرسا 302
فیور 1 پونیورسل کمپلیکس جناح روڈ کوسٹخان تالان کرے

سفر نامہ

(2)

قلات آن اسلام آباد اسکان

ہراتم نن تینا سفر بنا کرین تو سہب انانختی کس وگولوا اسل بھارنس، روڈ اسل خنتگو کہ نیٹ کہ ڈیور گاڈی نالیٹ آتے لگے کہ ہنوک بروک آخلاق ونن کن بین ویل اس ودی مف۔ مچ اناسوب آن سنگت آتا موک ہم تفسیر بیچ ۽ شغل اس کتوسہ۔ گرا کرار کرار مونی ہنسا ودا گولوا کم مرسا ہنا ہراتم کہ ڈیور مراد آن پیش تمان تو گولوا ناچ اسل بھاز کم مس، گرا دے انامون تک تس، داسہ سنگت آتا موک ملنگار، سنگت آک ہنسدہ کر سہبیت وگپ کر ساشغل تے برجاتخار۔ ہراتم سکھر ۽ سرمن گرا سنگت آک کسنا کنگ کن گرا اس میوہ بلکہ۔ ہموڑے سکھر اٹی اسہ پنی ۽ ہوٹل اس کس گرا سنگت آک پاریر ہنداڑے چا اس کنین ولد امون آسفر ۽ برجاتخہ۔ گرا سکھراٹی سندڑھی ہوٹل آچا اس نوش کرین و ہموڑے دا ہم پک مس کہ داسہ لاڑکانہ کنڈ آکانہ۔ چانکنگ آن پد ولد تینا سفر بنا ۽ کرین۔ لاڑکانہ کانڈ آ۔ سنگت آک شغل، ہیبت گپ، و شیر ہنسا سفر ۽ آسان کریر۔ ہراتم لاڑکانہ ٹی سرمن تو اوڑے ہنان بے نظیر نا مزرا ۽ چکر خلکن۔ سنگت آک فوٹو بلکہ وخت آک ہم ایسر موسر۔ شام نسکہ گرا سنگت آک پاریر کہ اینونا شام ہنداڑے لاڑکانہ ٹی مرینہ۔ سنگت آک پاریر سہی ۽ ہندن کینہ، گرا سنگت آک کل ہنان اسیکا گاڈی کن پارکنگ پنگ کن، بھاز مشکل اٹ گاڈی کن پارکنگ اس خنان۔ اسیکا پارکنگ خنون، وخت آک ہم ایسر موسر۔ سنگت آک ہم بینگن سر، وے پارکنگ ناڈس و پدالو۔ ولد اپشا اسہ پارکنگ اس خنان، گرا سنگت آتا موڈ آک سہی مسر، ہراتم ہنان پارکنگ والا غا و پارے نم تینا گاڈی ۽

وے ای نے بین کاغدا سیٹی لکھوہ ایتوہ۔ سنگت آک منتوس ولدا اوکان گاڈی ۽ کشار۔ ننے اسل باور الو کہ لاڑکانہ ٹی گاڈی کن پارکنگ نا ویل ہم مرو۔ بھاز مشکل اسے ٹی ہرا ہوٹل اٹی کہ کمرہ بلکن ہموڑے گاڈی ۽ سلفنگ نا ویل ایسر مس۔ گپہ کن سہب انامہا لو سنگت آک بش مسر۔ دا جا کہ ناخ سفاست اٹی بلکہ۔ دیرک ہم بخ تسر وے سگان، گرا اس سنگت تو باس آن دیرا کن ہروک تسر۔ تو ہوسنگت آک تینا کوٹھی تا غسل خانہ غا تا دیر والاوٹی تے جٹ اس یلہ لاڑکانہ دیرک زر سے آن پد شیر گرم مسر۔ گرا سنگت آک تینے سلار و چرپ و سینگار کریر۔ ناشتہ خان پد ولد اسفر بنا مس۔ لاڑکانہ غان ملتان نا نیمہ غا سفر ۽ برجا کرین۔ ارادہ ہندا نس کہ مونی سفر موڑوے والا کسراٹ کینہ او کسرجوان ۽ خیر دا کان ہنان موڑوے والا کسراٹ سرمن وے موڑوے والا ننے اوکان الینو، سوب داس کس کن تون لاری ناچھت آگراٹ زیات تسرہ و موڑوے آ داخہ موکل الو۔ ننے پانگا کہ کن ایلو کسراٹ پنجاب نا نیمہ غا کان۔ بیوس مسن پدی ہڑیگان وے سنگت اس پارے کہ ایلو کسرجوان بھاز خراب ۽ اوڈا سفر

کروٹی افک۔۔۔ ہنداڑے نا اسہ سنگت اس سچے کہ ویکن نازی انا تخوک آگرا تے کل ۽ ویکن نا تھی خلیہ ولدان اوقا تازی آ تولد و ویکن نازی آ ہموخہ در گرا اللہ اس نا کہ موکل ارے۔ گرا ن گرا تے کل ۽ ویکن نا تھی زور اٹ جا کہ تسن ولدان گرا تازی آ زندان۔ ہندن پداتینا سفر ۽ برجا کرین دا وار ننے توروک ۽ کس الو۔۔۔ ننتے کہ سیازا انگا سنگت ناچم کاریم کرے۔ موڑوے آ سفر بھاز گچین کس۔ نن تو دادے

جہاز نا سفر سر پند مسنہ۔۔۔ ننتے کس اگر بلوچستان نا روڈ آتینا سفر کرینے یا مشی آ علاقہ غا تینے سفر کرینے تو او جوان سر پند مریک کہ بلوچستان ۽ ادا شوندری نصیب مسنہ۔ اسٹ روڈ آک پکافس اگر جا کہ اس روڈ پکا مرے ہم ہموکل ہر سال سد آتا کچ مخلوق ۽ مرک انا گواچی کیرہ۔ پنجاب اٹی سرمنگ تون نن تینے سر پند مسن کہ شوندری انت اسے ودا امریک۔ ہراتم نن ملتان شار آ سرمن تو شام موسس۔ مہالو آن بست و بند مروک آ جا کہ غا سرمن۔ گرا اس سنگت دیر وارغ نا بست و بند اٹی لگار و گرا اس چکر خلنگ کن ملتان نا بازار آ مون کریر۔ ارٹیکو دے ننے بہاؤ الدین زکریا یونیورسٹی آسپل اکن ہنوٹی نسکہ وے اققون ننا کالج نا نیمہ غان مہالوچ ۽ حوال اس متویس ہندا سوب آن ننے موکل ملتو وے بی۔ زیڈ۔ یو نا بلوچ اسٹوڈنٹ کونسل ملتان نا کمک اٹ ننے یونیورسٹی آسپل اکن موکل ملا۔ ہراتم کہ کن بی۔ زیڈ۔ یو آریگان تو دا بلوچ اسٹوڈنٹ کونسل والا تے کچ مہر کس کہ اوکل ننا وداری تسر اوکل ننا مون آ بسر ننے بیجر کریر۔ ہراتم نن اوقے خنان نن بھاز خوش مسن، ننتے کہ بلوچ اسٹوڈنٹ

کونسل والا ک بھاز گچینی اٹ نن تون ملار ننے بھاز مہر و شرف تسر۔ اوقا کل سنگت آتا کمک اٹ نن یونیورسٹی نا ڈیپارمنٹ و لابریری نا چکر ۽ خلکن اوکل ننے دا معلوم داری ہم تسر کہ ساڑی آدخت اٹی یونیورسٹی ٹی خانوک آچنا تگچ سی ہزار ۽۔

ہراتم نن یونیورسٹی آچکر خلکن نن اوقا تعلیمی نظام ۽ خنان۔ اوقا تعلیمی نظام بھاز جوان کس۔ اوڑے تعلیم نازی آ بھاز خوج کریر۔ نناست بھاز ہسون مس کہ داتینا تعلیم نازی آ اخص خوج کرینو، و بلوچستان اٹی ننے کتاب نا خوانگ کن ہم الپسہ۔ اوقا نصاب بھاز گچین پوسکونوٹاٹ جوڑس۔

یونیورسٹی ۽ چکر خلنگ آن پد بلوچ اسٹوڈنٹ کونسل والا ک ننا اکرام ۽ کرین تون تو سر بھاز گچینی اٹ ہیبت وگپ کریر و پاریر کہ داسہ نم ہم کوشت کہ مونی بین ہم محنت کہ تو تعلیم دوٹی کہو۔ اگر کس اس خواہک کہ ای پیشن خانو تو دا یونیورسٹی آ برے داڑے خوانگ جوان ۽۔ داڑے اسکلر شپ آک ہم بریرہ نم کوشت کہو ہندا اسکلر شپ آتے کن نت دوخلو۔

مرغن ۽ ہیبت وگپ اسے آن پد نناست ہم خواتو کہ دا گچین آ کپاری ۽ ایسر کین وے دخت آک ہندن تسر کہ ننے دا زہیل آ کپاری ۽ ایسر کروٹی تہا۔

بلوچ اسٹوڈنٹ کونسل والا تینا موکل کنگ آن پد سنگت آک بیگہ نا دخت آ کشمیر پارک آسپل اکن ہنان۔ مچے چنانی کرین جھولا تیا شان درکان۔ شیر و باگل ہم خلکن۔ شام آن پد بازار نا نیمہ غا ہنان گرا اس بلکن ہم۔

گپہ نادے سبب اتون مہالوہور کن راہی مسن۔ سفر مرغن نسکہ ہندا سوب آن دیر ارغ و نماز ہم کسراٹ مرسا کرے۔ شام اتون لاہور اٹی سرمن۔ منصورہ کالج لاہور اٹی بست و بند کنگنا کس وے اوڑے اڈ کنگ متو۔ کالج نا جا کہ غا ہوٹل اسے ٹی نن ۽ گدر یقین۔

وے ارٹیکو دے بلوچ اسٹوڈنٹ کونسل والا تا کمک اٹ ننے بیرہ پنجاب یونیورسٹی نا

غزل
زیر درویش

شیر آتا تا م ۽ ایک دلدارا ناخری اس نامدار جوڑ کرینے اینو کنے پری اس پناد کرین تینے دنیا نا بلسم آتینا خٹہ رنگ بلینہ یاد آتا بلبل آتینا پاسی ۽ امتحان ارمان تے وارث آتا لوڑان اومیت ۽ کل ۽ یار آتا سنگت آتا پے وڑ مزاج ۽ جوڑان کل آن جتا کرینک کل ۽ خفا کرینک اوڑ تون وفا کرینک جا تو ۽ نن تینے نن نت تو شپا آتزان زینا ناغم تینے نن نت تو شپا آتزان ہرف آسپل چلتن آتا است ۽ تخان وخت اس بولان نا شکر آتا است ۽ تخان وخت اس مسن ولی کہ وخت اس ہوغان مسجد آتا ڈوتے تقین وخت اس مندر تا پندت آتا انت اس زیر درویش بش اٹ ننا کہ نسک اوکان زیات گوہان نساخ گیش مسک

سپل پک مس بلکہ ہموڑے ہاٹل اٹی ننا ڈ کنگ نا بست و بند ۽ ہم کریر۔ بلوچ اسٹوڈنٹ کونسل لاہور والا سنگت آک ننے یونیورسٹی نا لابریری ۽ نشان تسر، ہر ڈیپارمنٹ گچین نسکہ۔ یونیورسٹی ٹی چنانا کچ پچا و بیچ ہزار کس۔ کونسل والا سنگت آتا امتحانک برجا تسرہ ہندا سوب آن اوکل دے آن ننے بھاز وخت تنگ کتوس، اوکل موکل کریر کہ شام اتون اوڑ ہی مرو۔ (برچا)

افسانہ

خرطبینک اس نے کن

مرے بھلو درد اس خڑبینک اس بریک
خوشی آن دے ہوئے غم اس ہوئے غم
داہیت اس بچہ خٹک اس اف کہ انسان
ہموخت آ ہوئے ہراوخت اونا است انا
سگ کٹک۔ ہرا تم اونا است ائی ڈڈ آتے
ڈکنگ نا سگ سلپک ہموخت اونا ڈڈ
آک اونا است آن اونا خن تیا سر میرہ وا
ریڈ کر ساچ دیا ۶ پارہ دا بندغ داسہ آخیر
کریئے۔

مابت انت کہ گڑا سے تون مرے اگہ اوٹی
سچائی ایمانداری متنے او ہمو پھل انا وڑ
گیوربتنگ ہرا کہ پرا نگہ ہمارا بے
چکاری نا دو آن کا بک بارک ولٹ جوڑ
مریک۔ مابت ہندن ۶ چاہے او انت کہ
گڑا سے تون مرے۔ ولے انسان نامابت
ایلو مابت آ تیان بھاز جتا ۶۔ دا اگہ لگا است
آک اسٹ مسرتو انسان ۶ دیک عرش آسر
کیک اگہ لکتو است آک اسٹ منتوس تو
ورنائی ٹی دیک بندغ ۶ پیریک۔

ہندا وڑ ۶ مابت اس مہر علی ہم کرے ولے
اونا مابت اودے نیام کسرا کرے۔ نئے
دارہ نامس نئے ایرہ نا۔ مہر و بھاز جوان ۶
شریف ۶ مارس کس خلق اسٹ غٹ اونا بارو
اسٹ جوان پاریرہ۔ ہر کس تینا چناتے اونا
مثال ۶ تسمک او خواننگ اسٹ جوان کس بلکہ
انت کہ گڑا کس او اوٹی کل چناتیاں مستی
کس۔ مہر و تینا خلق آن خوک انا کلینک آ
ڈاکٹر شیمے تون کپا و نڈر کس۔ سہب انا
ہنا کہ اسکول خوانا کہ ویک نا بلکہ ہندا ڈاکٹر
تون اور کاریم کریک۔ ننتے کہ اونا است
انارمان کس کہ اسہ دے او بھلو ڈاکٹر اس
مروتینا خلق انا کل بندغ آتارمان ۶ مفت
کرو۔ انسان تینا ہمو دے تیان نابلد

مریک، تانکسکان او ہمو دے ۶ نختے۔
بیشک انسان ہیت بھلو بھلو یک ولے
اودے تینا بروک آپاس انا ہم سا ف۔ ہندا
وڑاٹ مہر و ہم بھلو بھلو خلق خناس کہ بھلن
مروٹ دا گڑا ۶ کروٹ ایدے کروٹ،
دانگ ہنوٹ اینگ ہنوٹ ولے پارہ کہ
اسہ چکو غلطی اس انسان ۶ عرش آن فرش آ
بنک۔

کس ۶ پنگ ۶۔ ہندن گلی گلی سر خلک۔
ہندن اسہ دے کلینک اسٹ تو لوک کس کہ ہمو
مہر و بندغ دوارہ کلینک آ بسر۔ "ڈاکٹر
ہرانگ کلینک آ مارکو! دا مسرنا ولدا اسٹ
ہندن مہر و دیگر ناوخت آ کلینک اسٹ تو لوک
کس کہ منہ نیازی بسر پترینگار۔ اسہ بھلو وئی
انانیازی اس کس ار اوڑ تون ورنہ ۶ مسرنا وار
نسر۔" چنا کنا بلہ دا ڈاکٹر نما ہرانگ ۶، دا
مسر ورونا سے ائی ۶، اسل اسٹ تے گٹ
مفک ہندا دے ہرا کہ۔ "پیرانگ نیازی مہر و
۶ پارسا خوک انا کڑی آتوس و نیامیکو مسر
ہرا نا جوڑ کس اودے کٹ آ لیفیر۔" لمہ
ڈاکٹر ہننا نے آرا اسکان بریک نم تو بو۔"
مہر و ورنہ تریسا پارے۔ ہندا ڈاکٹر تون ڈاکٹر
ہم بس سر مسر مسر کو ۶ ہرا، سیلہ اس خلک
تے دوائی لکھا کن تے۔ مہر و دو اخانہ ٹی
تو لوک کس تینا خیال اسٹ عالم مسر و نا شعر
اس گنار تسمک کہ اسٹ اسے نا خوک آن
خٹک نا تو برس۔ مہر و خن تے بوزا کرے
ہرا تو ہمو مسر سلوک کس گداٹ مون ۶ تینا
بلکوس سلوک کس، خٹک پاش نسر مہر و اونا
پارہ غا ہرا تو اسہ ساہت اسے کن پرینگ۔
یقین اسٹ خدا انسان ناخن تینی ہندن ۶
تاہیر اسٹ تھانے کہ بندغ ۶ جٹ اسے کن
گنوگ کیہ مہر و ہم چٹ اس او پر خمار آخن
تینی گم مس و ولدا واپس مس۔ "جی نم انت
خوارے" مہر و توار کرے۔ "ڈاکٹر دادوائی
تے لکھانے ہندا فتنے ایتس" مسر و ورنہ
ترسا پارے۔ مہر و دوائی تے کشاش تے
مسر سر بلک ہنا۔

.....سراج شین

زیات مس۔" پیرانگ مہر و آتوار کرے۔
مہر و او فتنے تو لے و تینت ہنا ڈاکٹر نا پانگ
کن۔ ہندا ڈاکٹر تون چکا مسر ہم اوڑ تون اوار
پیش تما۔ مہر و ڈاکٹر ۶ پارے پدی ہڑ سینگا
کہ دروازہ نا خوک آ مسر اونا دوٹی پرچی
اس تس و سر بلک۔
مہر و خوشی آن ختی چھٹی کرے آرا غا ہنا، زو
زو چھٹی ۶ ملا کہ دیچہ انت لکھانے اسٹ
تے۔ ولے چھٹی ۶ خواننگ آن پدا نا ہوش
آک پرینگار۔ مسر نا پن گل بانو کس،
لکھاس کہ نی کئے بھاز دوست بسنس
اولی وار خنانت نے کئے وڑا نس، کنا است
لگنے اونا تون نا۔ چھٹی ۶ خوانا مہر و خوشی آن
چچلو اس کرے۔ پگہ مس مہر و چھٹی نا
ورنہ ۶ لکھا و اونا پاروک آ جا کہ غادرے
تحتاتے۔ ہندا وڑاٹ منہ وخت دافتا ہیت و
گپ مس۔ اسہ دے گل بانو پارے تے
کہ دن کہ کن کن رشتہ راہی کرا ننتے کہ کنا
اراولاک کنا رشتہ نا ہیت ۶ کنگ ۶، بھلا
ایڑہا نا برا م خوک ۶، اوکان گڈ کئے سانگ
ایڑہ۔ مہر و بنگ بھاز فریشان مس۔ زوت
اس ہنا ارانا لہ ۶ تینا چ ۶ آ کہ ۶ پارے۔
لمہ تے ایلو دے ہرے ارانیازی پین ہنار
گل بانو نارانا اوڑا سانگ خواہنگ کن۔

ولے گل بانو نامہ باوہ منتوس پاریر کہ نما مار
پیر وزگار اسے نن تینا مسر نا سانگ ۶
سرکاری نوکری والوسے تون کیئے۔
مہر و نامہ پرا نگا است اونا ولدا ہڑ سینگا

سوزِ ہائل وای

شے مرید

.....4 میکو پندہ مان برج

داڑے ماہ گل ۶ چاکر نا انتظار آتو لفسس، یا
سسی نا وڑ ڈول اسٹ پنوں پتل کرسا چاکر
کن برس۔ چاکر تینا خود سری ٹی
مست مروس، یا چاکر ۶ پیر اسے آ
جو کہ۔ قلدیری جوڑوس گڑا ناول تینا
ایسری ٹی چٹ پوروسک، ای ہندا محسوس
کریٹ کہ ناول نیم پورو ۶، دا کنا محسوس
کنگ ۶، ایہن زام صاحب تینا ناول نا
زموار تیت ۶ کہ اودادے ہندا ڈے ایسر
کے یا پین چیدہ اس تالان کے۔۔۔

اننتے کہ کنا وڑ ہر خوانوک آ نا ذہن اسٹ دا
سوال آک چست مرور کہ اوکان پد ماہ گل نا
انت مس۔۔۔؟ اوکان پد چاکر ہرانگ
ہنا؟ ایماہ گل سسی نا وڑ پنوں پتل کرسا بس،
یا لیلی نا وڑ اودے کاروان ایسٹ مُر دنگا، یا
دیچہ پدلس مسر نا وڑ پین اسٹ نا نکاح ٹی
ہنا؟

ایا چاکر تینا ہائل کن پنوں نا وڑ سسی کن ہمو
ڈغاراٹ زندہ درگور مس، یا مجنون نا وڑ
صحرائی مس، یا دیچہ مست تو کلی نا وڑ بولان
۶ سر مس، یا فرہاد نا وڑ مش اس
ڈرے۔۔۔

دا سوچ آک سوزِ ہائل کن اڑ میکو پندہ
چیدہ و ہندا واری، دا ہم یات مرے کہ دا
ناول ہم تینت پورو ۶، اگہ نن دادے بیرہ
چاکر و ہائل نا تاظراٹ ہرن ولے دائی
بیرہ ماہ گل نا کڑدار کئے ایسر محسوس متو۔۔۔
ولدا چاکر نا کڑ گڈ کیو کہ ہم ایسراف، دا کنا
خیال آک ۶۔

ناول

دھول انا توار

5

..... ابرار برکت

او مائیک ۽ چٹے ٹکری ناخف اٹی خوک
مرسا پارے: ”صاحب! ادا طوفان ۽ داسہ
ننا تو قک آک تو ننگ کنگ کپسہ۔ تیوی
خلق ایونیر ونا دھول انا توار آ بیدار مسراج
منے۔ اگرن اسہ تیر اس خلکن، تو دا مخلوق
ننا مون اٹی بریک ودا ماڑی ٹی سچ اس
سلامت سلپر و غریب آک ایوننا کنٹرول
آن اسل پشمن ۽، اوقنا خن ٹیٹ داسہ ننا
رغب اف بلکہ ڈڈارے۔“ مراد بخش ہرا
جاگیر دارانہ نظام نا اسہ روایتی نوکر اس
ٹس، اونا تیوی چالاک داسہ اونا مون
آن پاش پیدوار نسر۔ او ہرا وخت مخلوق نا
خار ۽ ختا، تو اودے درک لگا کہ داسہ تو قک
ناکانو دچلینگک۔ امنتے کہ مخلوق نا خار تیوی
بارود آن زیات سوگو ۽۔ اونا خلکس و لڑزہ
داہیت انا شاہدی ۽ تنگ کس کہ ایون غریب
مخلوق تینا اصل حق کن اسل تیار ۽۔

مکری نامار، ہرانابرام نا محفل اس کس، ہرانا
بار ہرائی خلوک کس، اوتینا ہیرا ہار ۽ گٹ
آن کشا و خار و ارمان آن ڈخار اٹ
خلک۔
اودے درک لگا کہ دا گروٹک تروک آ
بہراک اونا باوہ نا ظلم انا کنیا اریہ۔ ہراداسہ
غریب آتا ڈڈو خار انا مون آچ ۽ پخت
اس تچسہ۔ اونا مون نا بختدہ اسل ایبر
مسوس، اوتینا باوہ نا خار انا دروشم ۽ ہر سا
خلکس نا گواچی مس۔ تیوی کاروباری
مہمانک ہرا ڈڈو انا نسر، او احساس کریر
کہ دا گند بیہ ارغ نا ف، اوتینا گاڈی تا
کنڈ آہنگ نا سوچ اٹی لگارتے کہ اوفتے
سامس کہ داڑے اسہ بھلوراجی طوفان
اس ہنگ اٹی ۽ مکری نامار ہار ہیرا ہرائی
خلوک کس، او ہرا وخت ڈخار آتا، تو اونا
توار کچاری نا تیوی شور اٹی ہم سفا سفا خف
تیتا۔ ہمو بہراک ہرا ظلم نا کنیا غان دوئی
مسوس، اوداسہ ڈخار نامش اٹی شر مسرتینا
اصل رنگ ۽ گوبار۔ مکری نامار انا مون نا
بختدہ ہرا وخت ایبر مس، تو اودے معلوم
مس کہ غریب تا پینگی آن اہرا محل جوڈ
مریک اونا سلامتی مشکل ۽۔
(برجاء)

بھلور ششار اس کاٹم ہرنے۔ دیوال نا
پشمن سلوک آچنا تا ٹولی ہرا پینگی آن
دیوال آ جو کہ خلکوس، او ہرا وخت خوشی
آن نعرہ خلنگ ۽ بنا کریر، تو اوقنا توار تون

اوار داسہ شارانا پیر وورنا، نیازی وچنا، بکل
ماڑی نا گنڈ آ کام ہر فنگ اٹی نسر۔ اوقنا دو
تیبی سچ وڈا انا تو قک یا لٹ آلو، ولے اوقنا
خن ٹیٹ ہمو خار انا ڈڈو کس، ہرا سدسال
آن و دساڑی کس۔ ہرا نوکاپ نا وڈا تالان
متنگ کس۔ اوفتے احساس مسوس کہ
اوفتے ہرا لنگری ٹی خنگا نے، دانا سوب دا
ماڑی نا مکری ۽۔ شاہ بیگ نا سرودی ٹی ورنا
تا ہرا ٹولی موئی بس، اوقنا دروشم تیا اسہ
پوسکن ۽ بیداری اس خنگا کہ۔ ہرا راج انا
تیوی مظلوم آتا ترجمانی ۽ کنگ اٹی کس۔
اوفتے ٹی سچ وڈا انا خلکس آلو، امنتے کہ او
پہہ مسوس کہ خلکس آن پد سچ ۽ زندگی اس
آف۔ شاہ بیگ نا توار اٹی ہمو رعب کس ہرا
مکری نادر بار نامیک واپیکر آتا توار آن
زیات کس، اونا ہیبت آک کچاری نا تیوی
میر و میر زادہ غاتے فریشان کریر و لڑزہ ٹی
شخار۔

مراد بخش ہرا مکری نا چچے کس جاگیر دارانہ
نظام ۽ سوگوٹنگ اٹی اونا بھلور و اس کس۔ او
زیادہ چالاک کس، او ہرا وخت اس نا خار ۽
ختا اودے دادرک لگا کہ اس نا خار بارود
آتیاں زیات زور اودے۔ او مائیک ۽ دوئی
بلکوس، اونا دوک لڑزہ ٹی نسر۔۔۔

غریب آپیرہ غاک و لنگر آ بندغ آک
خلکس آن خن تے تہ کریر کہ داسہ شاہ
بیگ ناسا ۽ بیہرہ، ولے شاہ بیگ نا چہرہ غا
سچ وڈا انا خلکس یا خوف اس آلو۔ اواسہ

گام اس پین مسٹ ہرنے تو قک نالٹ
۽ تینا سوگو آ دوئی بلک و پارے: ”شاہ نواز!
تو قک نا تیر نساہ ۽ بلنگ کرو، ولے ننا
اُست اٹی ہرا بیداری نا چراغ لگانے،
اودے نا دبار و آک چہر کسنگ کپسہ۔
نن ایون اس نا چپ کس، دانا مطلب دا
اف کہ ننگ اُن یا مش انا بت اُن۔
خیر جان کتا باوہ نا عمر انا بندغ اسے، او
دروغ تڑپک۔ داماڑی ٹی ہرا مخلوق ارغ
کنگ ۽، اونا غریب آتا خواری نا سوب
آن ۽۔ خیر جان ۽ دو خلیو، آخا تو ایون نا
تو قک نا توار آن زیات ننا راستی نا توار
تالان مریک۔“ مکری صاحب نا کاٹم آ
ہرا خیس نا تاج کس۔ اونا تخت انا داپار
ایپار ہرا ریشمی آ بوپ آک تالان نسر۔ او
داسہ اودے اسہ قید خانہ اس لگارہ۔ اونا
خار انا سوب بیہرہ دا آلو کہ غریب آک اونا
مون آ زبان ملاسر، بلکہ اونا اصل خار داس
کہ اونا طاقت نا دور داسہ ختم متنگ نا گنڈ آ
ہنگ کس۔ اوتینا تیوی دربار ۽ ہرا وڈا اٹ
کنٹرول کریر، او کنٹرول داسہ اسہ پیر
انگا دھولی نالٹ انا مون آ ڈخار آ تمنگ اٹی
کس۔
ہمو وخت ماڑی نا بھلا ڈرگا نا پشمن آ اسہ

جندا انا دوک لڑزہ ٹی تمار۔ کچاری نا غریب
آتا خن ٹیٹ خن تے خلکسا اسہ پین وڈ
اسے نا بے وی اسے ٹی ہنا، امنتے کہ او ہم
ہمو شارانا لنگر آچا گڑنا اسہ بندغ اسے نا
چٹا کس۔ مکری نارعب اودے بیہرہ اسہ نوکر
اس جوڑ کر بس، ولے او ہم خیر جان نا
دھول انا تیر انگا توار آن لڑزہ ٹی کس۔
ماڑی نا بھلا شیشہ غاک دھول انا توار نا
سوب آن ہندن لڑزہ ٹی نسر کہ گمان مسکہ
کہ داماڑی نا بند او سدسال مسٹ آن الو
بلکہ بیہرہ غریب نا پڈ آتازی آچک ۽۔

مکری خار آن خین مسرا کاٹم ۽ بوز کرے
کوکار خلک چہناٹ خلک، پارے او
امیرخان و شاہ نواز ہراڑے نم کسکنرے۔
تو قک نا مون ۽ شاہ بیگ نا سینہ غا ایتو
اودے اونا پینک آ سنگت آتھون اوار ختم
کبو۔ ایوننا ماڑی ٹی، کتا کچاری ٹی، کتا
مہمان نامون آ کتا حکم انا مون آ سلینر؟
داچنا تا دا جرت؟ ایوندا غریب آتے کتا
طاقت و کتا جاگیر نا اندازہ اف، اوفتے
ایونم تا گواچی کبو۔ شارانا ہمولہ غاک ہرا
ماڑی نا پشمن، دیوال ناربی اٹی تینا پینک آ
چناتے ٹمب اٹی مختار مکری نا رحم کرم نا
انتظار اٹی نسر، اوقنا اُست اٹی اسہ عجیب ۽
ہمت اس ودی مس۔ او ہرا وخت خیر جان
نا دھول انا توار ۽ ہنگر، تو اوقنا خن تیان
وہوک آخو بیک آتا جاگہ غا خار تالان
مس۔ لمہ غاک تینا چناتا دو تے بلکر و
ماڑی نادرگہ نا گنڈ آ کام ہر فنگ نا بنا ۽
کریر، امنتے کہ اوفتے سا تہما کہ ایوننا دا
کچاری ٹی اوقنا بروک آ نسل آتا آخری
فیصلہ متنگ اٹی ۽۔
امیرخان تو قک نائل ۽ شاہ بیگ نا سینہ غا
اسل بریر کرے، کچاری ٹی تو لوک آ

غریب مخلوق ہرا مکری نا وناخ اٹی بیہرہ ارغ
تنگ کس، مکری نامون آ دو تو یکہ اوفتے
داسہ احساس مسوس کہ دا ارغ نا اصل
حق دار اوقنا جند آک ۽، دا اوقنا خواری و بخت
۽۔ مکری نا تو قک ہر فوک پہلوان آک
ہرا وخت شاہ بیگ نامون آ سلینر، تو اوقنا
دوک ہم ٹیٹ پدی مسر۔ امنتے کہ اوقنا
مون آپیرہ شاہ بیگ تینا آلو بلکہ تیوی شارانا
ہمو لنگر و پینک آورناک اوار نسر ہرا ماڑی نا
دیوال آتا سچا تیبی تو سوئر۔ اوقنا خن
ٹیٹ داسہ اسہ پین بیداری اس پاش
مسوس۔ ماڑی نا جند اٹی ہرا فرسودہ
جاگیر دارانہ نظام نا دور چلینگ کس، اونا
سوب آن شارانا تیوی شوہالی ہندا ارا کرہ
ٹی بند کس۔ مکری نا خنگ خار آن پُر نسر۔
اودے غریب مخلوق نا جان نا چچ پرواہ الو۔
ولے خیر جان نا دھول انا اولی توار تیوی
راج ۽ ہندا خس بیدار کریر کس کہ مکری نا
ماڑی نا گروٹک تنگ سچ ۽ پخت اس
تختو کہ۔ کچاری نا ہر اسہ غریب بندغ،
ہندن پہہ مسکہ کہ اوقنا بروک آ نسل آک
پچہر دا مکری نا غلامی آن آزاد مقفہ، ولے
اوقنا اُست اٹی شاہ بیگ نا ہر فوک آ توار
اسہ پوسکن ۽ اومیت اس کس۔
خیر جان نا دھول انا رفتار ہرا اسل اٹون
اوار اسہ طوفان اس جوڑ مسرا ہنگ کس۔
اونا کاٹم آ پیڑوک آخیری اونا جہد ہمت و
سوگو نا علامت کس۔
او مکری ناخن ٹیٹ خن تے خلکسا اونا تیوی
گمر ۽ پرغسا پارے: ”مکری صاحب! اٹی
ننا چنا تا پینگی ۽ تینا عیاشی کس ماڑی جوڈ
کریر، ننا لمہ باوہ غاتا کسرتے بند
کریر۔ ولے ایوندا دھول انا توار نراج
انا خواست ۽، راجی کوکار ۽، ہرانا مون آنا
تو قک آتا سُمک ۽، پہلوان آک اسل
بے وس مریرہ۔ داسہ نا داماڑی نا دیوال
آک سرنگ اٹی ۽، امنتے کہ غریب بیدار
منے و بیدار مروک آ مخلوق ۽ داسہ نا دا
زور اٹی ناکانو آک پین گنگ تنگ
کپسہ۔
امیرخان ہرا وخت تو قک ۽ ہرنے، تو اونا

جاچ (1)

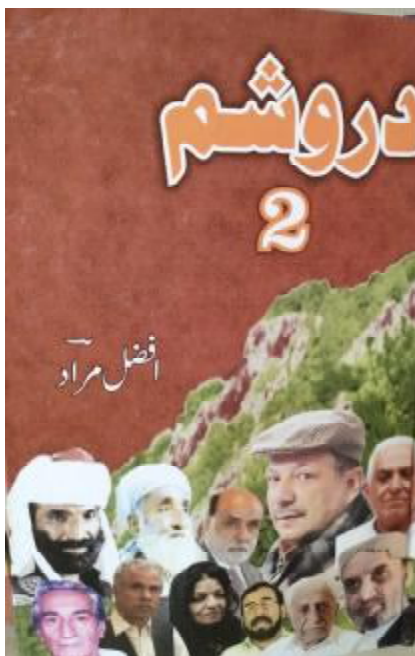
افضل مرادنا ”دروشم 2“ اسے جاچ اس

ملوک آ“ سلطان احمد شاہوانی۔ ”وردی نا بیدار۔ ”تاج کنا دشمن“ ڈاکٹر تاج وردی“ ڈاکٹر عزیز مینگل۔ ”گچین آتوار ریسانی۔ ”تق ناز بہر“ وحیدزہیر۔ ”ہم غزہ نا بھرم“ عظیم جان۔ ”یاد آتا غمخوار“ ہم ثواب“ خداداد گل۔ ”کٹانے آن غمخوار حیات۔ ”پناہ بے پناہ“ بلوچ۔ ”بندغ“ جباریار۔ ”کٹان چٹان بسن“

شمس شاہوانی

”زبادا شاعر“ شمس ندیم۔ ”سازانا ہمز“ افضل مینگل۔ ”تینا سچائی سلوک آ بندغ“ عالم مسرور۔ ”فکرانا شاعر“ نذیر شاکر۔ عارف ضیاء۔ ”ای نے پٹو ہراڑے ہراڑے“ یاسین بسمل۔ ”پدا شام مس“ طاہرہ احساس بجک۔ ”تم تینٹ پاپو“ میر محمد ”چڑیک، زراب پروانہ“ نور محمد پروانہ۔ الفت۔ ”ہدہ ناورنا“ افضل مراد۔ خاکہ نگاری ادب نا اسے خاص ء صنف اسے۔ نوشتوک اسے ہندن ء صنف اسے آ قلم ہر فیئے ہراڑا مہا لوکاریم منتنے یاسنے تو ہو ہم نمت اٹی بے انا کچ ء۔ کتاب اٹی چندی بندغ آتاز ندر و بود، پسندا پسند، ویل واقعہ، شاعری، افسانہ نگاری، انشائیہ، غزل و مشغولی، واقفا دروشم آتے اسے نہ وڑ اسے ٹی مون آ ایسنے۔ و دائی پاداری ء ہیبت، علم و زندانا آزمونہ، سوچ و فکر، خاک و مرانا ہیبت و گپ آک نوشتہ ء۔ افضل مراد بھاز جوان ء وڑ اسیت ہر بندغ نادرستی راسقی ء کر فیئے۔ دن کہ کس ء آٹچ آ خواہنگ اٹی ء، و لے ایلو کڈ آ بندغ ہندا خیال یک کہ ہمو بندغ شاید کنا مون آ سلوک ء، و لے پدا چک خلیک ہرک تو سما تمک کہ دا کتاب اٹی ہمو بندغ نا دروشم ء ختنگ اٹی اٹ۔ نوشتوک

حقیقت نگاری ء بھاز خاک ایسنے ہرا کہ اونا بھلو کمال اسے۔ یعنی خیال ء حقیقت اٹ بدل کنگ نا کوشت کرینے۔ دن کہ جاگہ اس او پاک ”بھلا بندغ بھلا سوچ، بھلا جوزہ و بھلا مستح امر مریم؟ اونا ہیبت و گپ، اونا توٹا ویش، اونا رنگ و دروشم، اونا مہرانا وڑ، اونا خاک منگ آتینے ٹی اسے بھلنی نا احساس اس تلک۔ ہندن ہمو بندغ ناحق و انصاف، راسقی و ایمان داری نایاتی ء ہم کرینے۔ کتاب دروشم اٹی نوشتوک ننا خن تے ملک۔ کڑمی اٹ خوانوک آ نا است آ اثر شتنگ۔ اودا کتاب ء نوشتوک نا ادبی کٹیا پارینے۔ ہرا کہ اسے بھلو کٹ اسے۔ دن کہ اوتینا قلم نا نوشتکاری اٹ ہندن ء دروشم جوڑ یک کہ دا دروشم آک ہیبت کیرہ۔ ہوغرہ، مزہ..... تینا عادت و تاریخ ء بیان کیرہ۔ اسے کڈ آ مراد صاحب پنی آ بندغ آتاز غزل، افسانہ، ناول نا کڈ آ کاریم تیار سچی اٹ قلم ہر فیئے تو ایلو کڈ آ خوداری، بد حالی و غریبی نا حالات اٹی نحت و خواری کنگ، چلہ نا ٹو بے و جورانا پھل ء است آ ایسنے۔ ہندن شاعر و ادیب آتینک راہشونی نا کسر، کون آ ہیبت آتے ہم مون آ ایسنے اوقارنگ و دروشم، کس، فلسفہ، ترقی پسند سوچ ء رواج تنگ، زندانا کڑمب آ فلسفہ نا سوچ، راج انا نزدیک، وخت انا پاندی، زندانا مزاج نا پالو ایلو جو انیک، بیہی نا شفی بیڑی نا کھڈو بیٹ آ کسر، سنگت آتے وخت تفنگ نا اسے نہ وڑ اسے ٹی مون آ ایسنے۔ و دائی پاداری ء ہیبت، علم و زندانا آزمونہ، سوچ و فکر، خاک و مرانا ہیبت و گپ آک نوشتہ ء۔ افضل مراد بھاز جوان ء وڑ اسیت ہر بندغ نادرستی راسقی ء کر فیئے۔ دن کہ کس ء آٹچ آ خواہنگ اٹی ء، و لے ایلو کڈ آ بندغ ہندا خیال یک کہ ہمو بندغ شاید کنا مون آ سلوک ء، و لے پدا چک خلیک ہرک تو سما تمک کہ دا کتاب اٹی ہمو بندغ نا دروشم ء ختنگ اٹی اٹ۔ نوشتوک

کنا، تینا، خاک و مرانا مخلوق، چکا زندانا گیشتر آسخت، تہوانا داپروجر و سہب و شام انا بارواٹ، است ء مونچا خوش کنگ کون آ ہیبت آک بھاز کڑمی اٹ نوشتہ ء، ہرا کہ اسے سرجم ء تشریح اس خواہ، انتے کہ شاعر و ادیب نا سوچ و لیس بندغ نا سوچ اٹی بھلو فرق اس مریم۔ ایلو پینہ عاتنا تدا شخصیت آتاز دروشم نگاری کنگ کنگ، ہرا قلم و بند دا وڑ اٹی ء۔ کتاب آگرا اس نوشتہ کریت۔ منہ دے آن گڈ وار ملا تو ایلو کتاب ”دروشم“ آگرا اس نوشتہ کریت۔ اومیت ء کنا کوشت خوانوک آتے دوست برو ء۔ اگہ دائی مشکل اس برے تو اودے کنا کم فہمی تلسا گوجا لنگ۔ خاکہ نگار۔ افضل مراد۔ صنف۔ خاکہ نگاری۔ سال 2022ء۔ بہاء۔ 400 روپی۔ پینہ خاک۔ 198 کچ۔ 500۔ کمپوزر۔ عزیز اللہ بیدار مطلب مینگل۔ شینکار ادارہ۔ براہوٹی ادبی سوسائٹی (رجسٹرڈ)، پاکستان، کوئٹہ۔ کتاب نا ایلو پینہ عاتنگی آٹائل آ براہوٹی زبان و ادب ناپنی ادبی بندغ آتاز فونوک تروک ء، ہرا قلمی ڈاکٹر عبدالرحمن براہوٹی، وحیدزہیر، پروفیسر ڈاکٹر عبدالرزاق صابر، نور محمد پروانہ، اختر چنال، عبدالقیوم بیدار، پروفیسر گل بنگلونی، پروفیسر عبدالقیوم سوس، گودی حمیرا صدف حسنی، ڈاکٹر منیر ریسانی و پروفیسر نادر قمبرانی ادارہ۔ افضل مراد نا دا کتاب ہمو قاپن آتے، ہر ادے سر پند متنگ کن سوچ خلونی مریم، ہندن لکک کہ اسرا جنہی اسے ناپن آتے۔ دن کہ، مہر، سیر، است انا بند، اونا دروشم زبادون، بریک مون آ تو لک، کسے پنگ، کسے پاک، مراد فی انت انت چاسہ،

سال 2023ء نا تاریخ آک یک شنبے نا دے، مہر و ادب دوست آسخت، اہلم مطلب مینگل تون ملاقات مس۔ حال و حوال آن پد چندی سر حال آتازی آگپ مس، ہندن زوجیت نوشتہ مروک ء 2 کتا ب ہم تس، داڑکن اونا منت ء ہر فہ۔ کتاب آتاپنگ دا وڑ اٹی ء۔ ”صوفیوں کے سنگ“ پروفیسر ڈاکٹر عبدالرزاق صابر، ”دروشم“ افضل مراد۔

منہ دے اس وخت ملا اسے کتاب ء خواناٹ، ولدا ایلو کتاب ء ہراٹ۔ ہر تو م آ کتاب آک بھاز گچین وڑاٹ نوشتہ ء۔ ولدا است اٹ سوچاٹ کہ دا قلمی گرا اس نوشتہ کیو، بس قلم ء ہر فیٹ و نوشت ء بنا کریت، دا نیام اٹ منہ دے لگا۔ بھاز کوشت آن پدا ایلو کتاب آگرا اس نوشتہ کریت۔ منہ دے آن گڈ وار ملا تو ایلو کتاب ”دروشم“ آگرا اس نوشتہ کریت۔ اومیت ء کنا کوشت خوانوک آتے دوست برو ء۔ اگہ دائی مشکل اس برے تو اودے کنا کم فہمی تلسا گوجا لنگ۔ خاکہ نگار۔ افضل مراد۔ صنف۔ خاکہ نگاری۔

سال 2022ء۔ بہاء۔ 400 روپی۔ پینہ خاک۔ 198 کچ۔ 500۔ کمپوزر۔ عزیز اللہ بیدار مطلب مینگل۔ شینکار ادارہ۔ براہوٹی ادبی سوسائٹی (رجسٹرڈ)، پاکستان، کوئٹہ۔ کتاب نا ایلو پینہ عاتنگی آٹائل آ براہوٹی زبان و ادب ناپنی ادبی بندغ آتاز فونوک تروک ء، ہرا قلمی ڈاکٹر عبدالرحمن براہوٹی، وحیدزہیر، پروفیسر ڈاکٹر عبدالرزاق صابر، نور محمد پروانہ، اختر چنال، عبدالقیوم بیدار، پروفیسر گل بنگلونی، پروفیسر عبدالقیوم سوس، گودی حمیرا صدف حسنی، ڈاکٹر منیر ریسانی و پروفیسر نادر قمبرانی ادارہ۔ افضل مراد نا دا کتاب ہمو قاپن آتے، ہر ادے سر پند متنگ کن سوچ خلونی مریم، ہندن لکک کہ اسرا جنہی اسے ناپن آتے۔ دن کہ، مہر، سیر، است انا بند، اونا دروشم زبادون، بریک مون آ تو لک، کسے پنگ، کسے پاک، مراد فی انت انت چاسہ،

افسانہ

پوسکن آسج

اٹ تینا فرض آتے پورو کر سا خنلگا۔ جلیل ء
خواجہ الوان نا ٹنڈیل ء خٹنگ نا وخت جولا
خنک ء اوکک ء جمیل بے وس تینا نا جوڑی نا
سوب آن منڈمس۔ ایلو ہڑو دوسرا ایماندار
آتا زہیفہ و چٹاک کنامدت و مکک نا آہری
ء۔"

اونا ہیبت آتے ہنگ تون کنا دماغ چکر
گنگ و داڑتوں اوار کنے بھاز ڈکھیا ئی ہم
مس ء ایلو کنڈ آن عربی نا سچ سیلہ غا بنار کنے
جوم لگا کنا ر آنبار دماغ اٹ ہیسہا کرے
"یضر ب ضربا۔ یضر یو"

اللہ عزیز ناخن تیان ارا سفا ء مخو نیک ریڑ
کری ء کنے ہندن لگا کہ کنا جون آن کنا
گل ء طاقت و حیرت ء پا کالاکشا ء ای تینا
مومن ء مش انا کنڈ آ کر بیٹ کہ کنا شاعر و
کنا چون غرمون انکا جمر آتے اسہ جنا ء
رنگ و دروشم اس تیسور او فتنے مش تا

لوپ آتینا کفسا آسمان اٹ بوز کر بیسر
طوفانی آتہو چرک آک جمر آتا خینن آ
آلوان ء کاظم آہر فیئر۔ آسمان تینا اویکیو غم
ء کپ آن پشین کشا ہرا کہ پوسکن و ہوک
آ توکاپ آتے شیف کھیتی تیا جاہو کنگ کہ
چم وانگل ہیل تسکہ مہر آتا مستی و گروک آتا
چیکل ڈغانار رخ رخ ء لوڈو ترسا کر یکہ
ژرند آسزہ و بیخ انکا چرک پائون آڈغانا
ہنین آزا کنا تیوی نا جوڑی و تلوئی ء اسہ
آسرائی اس تیس۔

ای مرغن ء شیخ اسے آبش مسٹ تو کنا مومن
انکا پوٹھ غاک جہین مسوسر ء بش مسٹ تینا
خیری ء چنڈاٹ۔ مسیت و طالب آک
پوسکن نسر ء شاگرڈ آک ہم پوسکن نسر متکن
آسج نا جاگہ غا داوڑا نا سچ آک نسر۔

”ارغ ء بیچ و ارا
امن ایبخی و خوشحالی

عوام پارٹی انقلاب“
ای شاعری ناویگ دان آٹوٹ پوسکن آ
سچ اٹ دن و دی کر بیٹ:

”حسن و عشق ء غزل و ساز زیمیل شین و
خوش بختی۔“

☆☆☆☆☆

ء ہنگ کنا گنڈ آہر ء اوجوانا کرک آ بیچ ء
خنک جک سلیم ء اوتینا ڈوتے تینا پیشانی
آتخسا تینا خن تے سیتا کرے کنے ہکیراٹ
ہرا۔ ولد ارمب کر سا کنا نیمہ غا بس کنے

پیری کنگ تون اوار ننادماغ و ضمیر آتے ہم
سرگردان کرینے۔

عربی سچ نا دا جنگ و جھیرہ نا درگت اٹ
ناہنگان کنا نگہ دا زیاغا چون غرنا مش تا

..... سلیمان لائق

..... بدل: حمید عزیز آبادی

پارے "سلما خونذزادہ صاحب۔۔۔ بردا
کئی نارخ ء اوار نوشی جان کین" الہ عزیز
مہالو آن بھاز زور خنکا کہ بھاز انکا خواری
آن اوناخ ہم گب مسوسس ء او بھاز لاغر
ہم مسوسس لاغری نا سوب آن اونا ننگ
ہم اسہ ایلوژ تون اڑینکارہ ء مومن انکا دستار
اوناخ آتفوک نسر ء اونا کاظم آ خانزی گی
ٹوپ ء حید آن چڑوک۔۔۔ اوتینا ہڑوم آ
ڈوتے مریفسا کنے بغل کرے۔ اونا

سولہتی آئینا گنڈا و ناہر و مابت نا سچانی نا
شاہدی ء تسکہ ء پوسٹ ای اوڑان سوج
کر بیٹ کہ ہرا وخت اسکان دالاغرا انکا بدن
داہیری و خواری۔۔۔؟

او کنا ہیبت ء گوجالسا پارے۔۔۔
"ہاں۔۔۔ داڑان بیدس پین بیچ ڈوڑاس
ہم اف۔۔۔ اللہ کنا نصیب اٹ ہندن
نوشته کرینے۔"

ای اوڑان سوج کر بیٹ کہ نہرام جلیل و
جمیل اسک توور نا ء اودالائخ افس۔۔۔؟
اوتینا نگہ ء کنے آ کرے ء اوناخن تا دامون
ایمون اسہ مڑدہ ء ہشندہ اس تالان مس۔

ای اوڑان پدا سوج کر بیٹ کہ نانتے۔۔۔؟
الہ عزیز ورندی ترسا پارے "بہرام فوج

ٹول آتما ہرا ژا ہرا آتا تا بوز و تک آک لیب
کر یہ۔ کنا تلوئی آپام و سوج آتا بنجرہ ٹی
پرچائی خلگرہ۔ کنا دماغ آن ہار آنبار
خلوک آنظم شیر باگل آتھر آک ودی مرسا
کر یہ ء ولے ناہنگان کنا دماغ آ عربی
نا ہندا سچ جاہو کیک "یضر ب ضربا
۔ یضر یو" افس کہ پوسکن آ خیال و سوج
آک ودی نسرہ او فنادرگہ بندمسکہ۔

ای عربی نا دا سچ ء مرموہ ء ای جنگل بے
درخت آتینا گدر بیگہ تو کنا خنک داندارہ
غانیان جس و مزہ ہلنگ اٹ سرسہب
مفسہ۔ موریک آتاریہ ء ہیٹل تا ژمبارہ ء
وڑوڑا نا جیت آک درخت آتا چوڈی تا تامل

تے ٹی ہنارہ ہنرہ ء ولے ای دا گروا تا تینا
پام ء کتوٹ تہواٹ خولم نا خوش تا توار ء جل
انازمبارہ و خرکار آتا شیر و باگل آک کنا
خف تے ٹی پنسا کیہ ولے ای بیچ اس

ہنگ افس ء ہیرہ دا بنوہ کہ:
"یضر ب ضربا۔ یضر یو"

ای عربی نا سچ ء تینا کاظم ناغل اوار
پارسا الہ عزیز نا سوزی تا کھیتی ء سر مسٹ۔
الہ عزیز اسہ بیبر ء مہروان ء کشت و کشار
کروک ء ہندخ اس نسر ء اونا کنا تے تا کشتکہ

اسے ٹی سخت نسر ء یعنی کہ عربی نا سچ اٹ او
پاک:

"یضر ب ضربا۔ یضر یو"
ہموخلق ہموخلق انا اراک ء ہموکسرک ء ہرا
گروا ہمو ساگی آ گڑاک نسر ء ہندن
شیرمرگان نامسیت نا تہہ ہم ہندن آن
ہندن ء ہندن کہ اونا متکن آسج آک
"یضر ب ضربا۔ یضر یو" کس تا سوج
کتو کہ دیر خنلگانے ء اودے دیر خنلگ ء ء
انتے و ہراڑے خنلگ ء۔ دالت کٹائی ہلو
خلوہ نا کہہ ایسا منتے متک۔۔۔؟

کنا گاک پین ژرند مریرہ ء ای ہمتکن اٹ
انا پاناداٹ ڈپہ کر سا کیوہ ء سچ نا تیز توار نا
جاہو آن کنا کاظم گل آن پنگ کن بریک
"یضر ب ضربا۔ یضر یو" کنا مغز اٹ
اسل جاگہ کر یس ء ہرا نا سوب آن ای
تینا پام و کھا دا آن بیچ کاریم ہلنگ کتوہ۔
دا بے پایان آسج نا نیام اٹ کنا مثال اسہ
گڑگیس اسے ٹی چکو ننگ اسے نا وڑاٹ
نسر دا گڑگیس نا جا گروائی کن تون اوار لکھ
آتا کچ ٹوک آک اسہ ایلو نارنداٹ رادہ
نسر ء ہندا بے پایان آسج نا ڈوڈو غم تے
سلگ کر یہ۔

کئی کرن آک تدا سہنا کہ چون غرنا
زیباغا دامان اٹ سن نا استارک و دے انا
گروہنگ آک ہندا سچ ء ننے آن ہنسا
کننگ ء:
"یضر ب ضربا۔ یضر یو"
دا اس سچ اس اف بلکن دا اسہ دوزو لوڑاس
کہ ہندا جاگہ غان بنا کر سا ولدا ہندا جاگہ
غاسہ وار پدا تینے پاش کیک۔
دانا اسہ گوٹڈ ء وخت اس اف۔ یک و نیم
ہزار سال آن دا دوزو لوڑ تینا دامون ایمون

اوڑے بزرگ آک چنکا چنکا جگ آتے ٹی
زندانا دے تے تدبیرا کر یہ ء خلق انا
مومن آ لڈ و کھانا اسہ بھلو ڈپ اس نسر
کھیتی ہم جوان بود کنگ اٹ الوس
اوفتنے ٹی ساہارک بازن آ بے و کڑب
تے ٹی خواہسر۔

ریٹلوک آجگ آتا کیب آہیرا نا درخت آتا
کیرخ آن چنکا چنکا مش تے ٹی لیب
کر یہ ء مراسہ بوز ء جاگہ اسے آدابسن آ
دے آ اسہ لاغ اس ہندن خاچوک نسر
ہندن خنلگا کہ کسکنے اونا ماں آ اسہ ماشی ء
لچک اس ہم نت ء نت آ سٹخا سس
خاچوک نسر ء اونا لنگ و خنک تزوک نسر ء
اگہ او ہیٹل اس خنکا کہ تو پوسٹ اوڑکن با
بٹیکہ۔

اودنیارنگ وندارہ غا تا نیام اٹ کام کر سا
ہنا کہ ولے کناخن نا کیمرہ ہیرہ اسہ گوٹو

ای شیرمرگان نامسیت نا برا نڈہ ٹی تیوی آ
دے عربی نا دا سچ (گردان) ء پارسا
کر یہ "یضر ب ضربا۔ یضر یو" (او
خلیک ء ارا بندخ خلیہ ء مسٹ یا مسٹ آن
زیات بندخ خلیہ) ہندا سچ آن کنا مغز
کڈو مسوسس ء کاظم ہم کنا گل آن کنا
کر یکہ۔

بوزو کیمرہ غا چون غرنا مش تا ٹول زیباغا جمر
آتا قافلہ اسل داسہ لیب کنگ اٹ نسر ء
واہم ژرند آچرک آک زیباغا جمر آتے
دانگ ایگ مڑنگ اٹ اختہ نسر۔ مچ آتا
گینن آ قافلہ تینا آجوی اٹ مومن بوزائی نا
کنڈ آتالان مرسا کر یکہ۔

مسیت نا پدان چکی ناٹوک ٹوک و غار و غیر
اسہ زیبا ء شیر و باگل اس ودی کنگ اٹ
سرسہب نسر۔ تینا دمدر آ مغز ء آسرائی
رسیتنگ نا خاطر آن ای سرسوز ملک آتا
کنڈ آرادہ مسٹ۔ شیف دامان اٹ خلق

انا کنڈ اسہ چکو جل اس ہم و ہنگ نسر ء دا
جل انا کیب آن اسہ ہمتکن ء بوس ہم نسر
ہراڑان بیچ آتا چڑینگ آتا ز مبارش اٹ
پنسا کر یکہ ء بون ہڑوم آ کنڈ آن گیاوان
بوج بیک ہم تیوی ژداسر۔

اوڑے بزرگ آک چنکا چنکا جگ آتے ٹی
زندانا دے تے تدبیرا کر یہ ء خلق انا
مومن آ لڈ و کھانا اسہ بھلو ڈپ اس نسر
کھیتی ہم جوان بود کنگ اٹ الوس
اوفتنے ٹی ساہارک بازن آ بے و کڑب
تے ٹی خواہسر۔

ریٹلوک آجگ آتا کیب آہیرا نا درخت آتا
کیرخ آن چنکا چنکا مش تے ٹی لیب
کر یہ ء مراسہ بوز ء جاگہ اسے آدابسن آ
دے آ اسہ لاغ اس ہندن خاچوک نسر
ہندن خنلگا کہ کسکنے اونا ماں آ اسہ ماشی ء
لچک اس ہم نت ء نت آ سٹخا سس
خاچوک نسر ء اونا لنگ و خنک تزوک نسر ء
اگہ او ہیٹل اس خنکا کہ تو پوسٹ اوڑکن با
بٹیکہ۔

اودنیارنگ وندارہ غا تا نیام اٹ کام کر سا
ہنا کہ ولے کناخن نا کیمرہ ہیرہ اسہ گوٹو